

VOION
Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds
voorgezet onderwijs

CRUTZEN
consultancy

Arbo tijdens leerlingstage

BWI

VOION

CRUTZEN
consultancy

Spreker

Raymond Crutzen

- ZZP'er o.a. werkzaam voor Voion
- Veiligheidskundige (HVK),
- Arboscan-VO (o.a. modules BWI)
- Cursus 'veiligheid in praktijklokalen'
- Arbo advisering meerdere VO instellingen
- Arbo advisering bedrijven oa Technische groothandel, Bouw en installatie

---

VOION

Achtergrond wetgeving

Risico
Jeugdigen en kinderen zijn fysiek en geestelijk nog in ontwikkeling en hebben daardoor meer kans op een bedrijfsongeval

Maatregelen
Afhankelijk van de leeftijd worden voorwaarden gesteld aan:

- Het soort werk en de werkomgeving.
- Voorlichting en toezicht.
- Arbeids- en rusttijden.

Voor stages/praktijkonderwijs geldt een verruiming van de regels voor reguliere arbeid door kinderen/jeugdigen.

Wettelijk kader

De Arbeidstijdenwet (ATW) en het – besluit (ATB):
het verbod op kinderarbeid en arbeids- en rusttijden

De Arbowet en het Arbobesluit:
Bescherming werknemer (inclusief leerlingen tijdens stage)

De Nadere Regeling Kinderarbeid (NRK):
invulling van toegestane kinderarbeid

Basis inspectie module Inspectie SZW 'arbeid door jeugdigen en kinderen'

DEFINITIES

- Kind: persoon beneden de 16 jaar (ATW)
- Jeugdige: persoon van 16 of 17 jaar (ATW)
- Jeugdige: persoon beneden de 18 jaar (**Arbobesluit**)
- De partiële leerplicht: jongeren die met hun werkgever een overeenkomst voor beroepspraktijkvorming hebben gesloten, hebben partiële leerplicht waarbij tenminste één dag per week onderwijs gevolgd moet worden. Partieel leerplichtige jongeren zonder leerwerkovereenkomst moeten ten minste twee dagen per week onderwijs volgen in een onderwijsinstelling. (BBL)

Verantwoordelijkheid

- Tijdens stage is stage bedrijf primair verantwoordelijk voor goede arbeidsomstandigheden van de leerling (arbowet)
- De school heeft echter ook een verantwoordelijkheid voor de leerling tijdens de opleiding
- De school / docenten kan mogelijk misverstanden / onveilige situaties waarnemen / opmerken door:
  - Begeleiding van stages en stage bezoeken bij bedrijven)
  - Gesprekken met leerlingen en stage bedrijven
  - Meldingen van leerlingen en/of ouders van onveilige situaties
- De school plaatst stageleerlingen bij de bedrijven is daardoor mogelijk ook (mede)verantwoordelijk (met name civiel)
- Verantwoordelijkheid stagebegeleider?

Wat kan de school / docent doen?

- Duidelijk afspraken vooraf over veilige werkomgeving, PBM's, instructie en toezicht (Stage boek BWI, stage overeenkomst, stageplan, stage begeleiding)
- Duidelijk procedure (voor leerlingen en ouders) voor melden en behandelen onveilige situaties tijdens stages
- 'beoordeling' arbo aspecten tijdens stage bezoeken en opnemen in rapportage stage bezoek
- Gesprek met bedrijf over onveilige situaties en verbeteringen.
- Geen leerlingen plaatsen bij 'onveilige' bedrijven
- Erkenning leerbedrijf ??

Toegestane arbeid jeugdigen:

Leeftijdscategorie	Niet-industriële arbeid van lichte aard	Arbeid van lichte aard	Arbeid waaraan bijzondere eisen worden gesteld (risicovolle werkzaamheden)
12 jaar of jonger	niet toegestaan	niet toegestaan	niet toegestaan
13, 14 of 15 jaar	maatschappelijke stage	niet toegestaan	niet toegestaan
14 of 15 jaar	beroepsstage	beroepsstage	niet toegestaan
16 of 17 jaar	toegestaan	toegestaan	Deskundig toezicht

Stage en praktijkonderwijs jeugdigen

Voorwaarden voor verruiming regels reguliere arbeid jeugdigen

- Er moet een stage-overeenkomst gesloten zijn volgens artikel 2.35 uitvoeringsbesluit W.V.O. 2020
- En er moet toestemming van school en ouders (verantwoordelijke personen) zijn om stage te lopen.

Niet-industriële-arbeid van lichte aard

- Arbeid van lichte aard die **NIET** wordt verricht met of aan mechanische arbeidsmiddelen waaraan onacceptabele veiligheidsrisico's verbonden zijn.
- Onacceptabele veiligheidsrisico's zijn in ieder geval aanwezig bij werkzaamheden waarbij brand-, elektrocutie, knel-, plet-, snij- of valgevaar bestaat
- of waaraan bijzondere eisen worden gesteld. Zie tabel 'verboden of risicovolle werkzaamheden'.

Arbeid van lichte aard

Werkzaamheden die niet te zwaar zijn, geen gevaar opleveren of niet schadelijk zijn voor de gezondheid.

Werkzaamheden die **NIET** als arbeid van lichte aard aangemerkt worden:

- Arbeid waaraan bijzondere eisen worden gesteld. (zie tabel 'verboden of risicovolle werkzaamheden')
- Arbeid waarbij blootstelling aan psychosociale arbeidsbelasting (PSA) niet kan worden voorkomen of worden beperkt.
- Het verrichten van kassawerkzaamheden.
- Arbeid zonder gevarieerde houdingen of tillen > 10 kg of duwen/trekken > 20 kg kracht uitoefening.
- Arbeid waarbij permanent persoonlijke beschermingsmiddelen gedragen moeten worden. (voor beroepsstages geldt dit niet)

Arbeid met bijzondere eisen

Alleen toegestaan onder deskundig toezicht, wanneer daarmee de (specifieke) gevaren voorkomen worden. Zie overzicht 'Verboden en risicovolle werkzaamheden'.

Verboden en risicovolle werkzaamheden X = niet mee werken, niet aan blootgesteld worden; ODT = alleen toegestaan onder deskundige toezicht; ODT-BS = alleen toegestaan onder deskundige bij een beroepsstage	13 j	14/15 j	16/17 j
Zeer Gevaarlijke stoffen o.a. acute toxische, CRM, allergenen.	X	X	X
Biologische agentia van categorie 3 of 4.	X	X	X
Aan of met kuipen, bassins, leidingen, reservoirs waarin zich hierboven genoemde gevaarlijke stoffen of biologische agentia bevinden.	X	X	X
Gevaarlijke stoffen o.a. (zeer) licht ontvlambare, ontplofbare, peroxides.	X	X	ODT
Met persgassen, onder druk vloeibaar gemaakte gassen, door sterke temperatuurverlaging vloeibaar gemaakte gassen en opgeloste gassen.	X	X	ODT
Aan of met kuipen, bassins, leidingen, reservoirs waarin zich hierboven genoemde gevaarlijke stoffen of biologische agentia bevinden.	X	X	ODT
Hanteren of vervaardigen van artikelen die ontplofbare stoffen bevatten.	X	X	ODT

Bij gevaar voor instorting.	X	X	ODT
Aan of in de directe nabijheid van hoogspanningsinstallaties.	X	X	ODT
Duikarbeid, caissonarbeid en overige werkzaamheden onder overdruk.	X	X	X
Met blootstelling aan schadelijke trillingen (zie handleidingen).	X	X	X
Met een dagelijkse blootstelling aan een geluidsniveau van 85 dB(A) of hoger of waarvan de piekgeluidsdruk 140 Pa of hoger is.	X	X	X
Verrichten van arbeid, bestaande in het besturen van trekkers en het rechtstreeks verband daarmee aan- of afkoppelen van aanhangwagens of werktuigen.	X	X	ODT
Werken op basis van stukloon zonder afwisseling waarbij de jongeren in korte tijd herhalend werk verrichten zonder dat zij invloed hebben op het tempo van het werk.	X	X	ODT
Met arbeidsmiddelen zoals elektrische gereedschappen en machines.	X	ODT-BS	ODT

Tillen zwaarder dan 10 kilo.	X	X	ODT
Dingen duwen of trekken zwaarder dan 20 kg.	X	X	ODT
Het permanent dragen van PBM's.	X	ODT-BS	ODT
Werken met of in de omgeving van mechanische arbeidsmiddelen waarbij brand-, elektrocutie-, knel-, snij- of valgevaar bestaat.	X	X	ODT
Werken op hoogte.	X	X	ODT
Niet-industriële arbeid van lichte aard die bestaat uit het verlenen van hand en spandiensten, waarbij geen sprake is van zelfstandige productiewerkzaamheden en waarbij nadrukkelijk toezicht wordt gehouden.	ODT	NVT	NVT

<https://www.volandis.nl/werk-veilig/instrumenten/adviezen/advies-veiligheidsprotocol-opleidingsbedrijven>

Algemene verplichtingen stagebedrijf / werkgever

1. Beoordeling risico werkzaamheden jeugdigen
2. Doeltreffende voorlichting rekening houdend ontwikkeling en ervaring jeugdigen
3. Adequaat deskundig toezicht

---

1. Aanvullende RI&E jeugdigen

- Zorgplicht als werkgever voor leerlingen als zijnde werknemer.
- Aanvullende RI&E opstellen gericht op specifieke gevaren voor jeugdigen.
- Beheersmaatregelen treffen en veilige werkwijze vaststellen, incl. verstrekken van middelen.
- Bij kinderen <16 jaar de wettelijke vertegenwoordigers informeren over de risico's en maatregelen.

---

2. Voorlichting en onderricht

- Over de risico's, de veilige werkwijze en de beheersmaatregelen.
- Rekening houdend met de beperkte werkervaring en ontwikkeling van de stagiaire.
  - Mogelijk uitgebreidere voorlichting dan voor werknemers met meer werkervaring.
  - Aangepast taalgebruik. (vermijden van bedrijfs- of vaktermen)
  - Aangepast tempo. (dosering)
- Controleren of informatie ook daadwerkelijk begrepen is. Dit door stellen van vragen en/of observeren.
- Herhaling als werksituatie verandert of als deze onvoldoende is begrepen.

---

3. Deskundig toezicht

- Adequaaf, deskundig toezicht op de werkzaamheden, de werkplek en het gedrag.
- Mate en inhoud van toezicht is afhankelijk van: gevaar, arbeid, leeftijd, kennis en ervaring van de stagiaire.
- **Toezicht dient de gevaren weg te nemen. Anders werkzaamheden niet toegestaan.**
- Een werkgever moet goede afspraken maken over deskundig toezicht. Bij voorkeur schriftelijk.
- bbbb

Eisen aan 'toezichthouder'

- Toezichthouder > 18 jaar;
- bij het toekennen van de werkzaamheden rekening houden met de persoonlijke eigenschappen van de jonge werknemer;
- zich ervan overtuigen dat voorafgaand aan het werk adequate voorlichting en onderricht is gegeven;
- regelmatig de werkplek beoordelen en verifiëren of de gegeven voorlichting en instructie voldoende is overgekomen;
- zich ervan overtuigen dat de nodige beschermingsmiddelen aanwezig zijn en dat deze op de juiste manier worden gebruikt of toegepast;
- aanwezig zijn in de nabijheid van de werkplek of direct oproepbaar zijn;
- kunnen ingrijpen in het productieproces;
- afspraken en borgen van deskundig toezicht bij voorkeur schriftelijk vastleggen.

VCA en BVCA certificaaf

- VCA is GEEN wettelijke verplichting.
- VCA gecertificeerde bedrijven moeten aan eisen voldoen.
  - V&G instructie vóór aanvang werkzaamheden
  - Werknemers van VCA bedrijven binnen 3 mnd BVCA certificaaf .
  - Leerling is tijdelijke werknemer
  - Opdrachtgever kunnen BVCA certificaaf eisen van alle ingezette werknemers
- E-learning cursus Basisveiligheid BWI leerlingen.
<https://www.vmbo-bwi.nl/docenten/toetsenbank/635/>
